

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, szerda 1910. augusztus 3.

174 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felolós szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Menekülő magyarok.

Saját hazájából menekül a magyar.

Az amerikai bevándorlási hatóság jelentése szerint annyi magyar még sohasem érkezett Amerikába, mint ebben az esztendőben.

Eddig az orosz, a galíciai és az olasz volt a legtöbb — mondja a bevándorlási hatóság jelentése — most azonban a magyar kezdi már tulszárnyalni valamennyit.

Mintha csak a haragvó gondviselés akar-na bosszút állni ezen a szerencsétlen nemzeten.

Egyik elemi csapás ijesztő gyorsasággal halmozódik a másikra; a falvakat tűz perzseli el, az egész hegyalját jégeső teszi tönkre, a délvídeket árviz pusztítja el . . .

De örömmámorban uszik az udvar a király 80-ik születésnapja alkalmával és ígéretektől meg jelszavaktól hangos az ország, Kárpátoktól egészen az Adriáig.

A fekete kivándorlási koporsók kóbor vándorai pedig — a saját hazájukból menekülő magyarok — kétségbeesetten félő reménykedéssel vergődnek a nagy vizen uszó fekete hajókoporsók fenekén.

Vajjon eszükbe jut-e azoknak, a kik már előbb partot értek: hogy a hajótöröttek nagy vízi országutján: a tengeren — magyarokkal megrakott nagy fekete gályák közelednek a newyorki kikötő felé.

És vajjon eszükbe jut-e azoknak, a kik ebben az esztendőben még itthon Magyarországon aratnak és szüretelnek (ha ugyan az árviz és a jégeső hagyott még valamit), hogy a végtelen vízfelületen bus utasokkal teli koporsók usznak a tulsó part felé . . .

Láttatok-e már valaha az Adria kék hullámain a kivándorlók nagyképményű fekete gályáit ringani?

Láttatok-e már, mint nyeli el a gályá a magyar föld népének menekülő, önkéntes száműzetésbe menő ezreit?

Ha nem láttatok: menjetek ki egyszer Ellis Islandra a „söhajok szigetére“ — vagy gyertek le itthon az Adria partjára: és meg fogjátok látni, hogy mindez nem ártatlan dajkamese; meg fogjátok látni, mint válik valóra a régi görög mitológia egyik legkomorabb regénye.

Hadesről, vagyis a Halál birodalmáról szól ez a rege.

Hades birodalmában óriási fekete sziklák merednek az ég felé. A szenvedés, a nyomor és a megkövesült fájdalom sziklái ezek. A sziklákat szédítő szakadékok szagatják meg, feneketlen sötét örvények veszik körül. A kétségbeesett emberi lelkek mély szakadékaik és sötétlő örvényei ezek.

A komor sziklafalak tövében haragos zugással rohan tova az alvilág fekete folyója:

és rohantában sötét habot és fekete tajtékokat ver a folyóba ékelt szirteken.

És a fekete folyam zugó árjában az elkárhozott és elveszendő lelkek tizezrei bukdácsolnak. Egy részük izzé-porró zuzódik a fekete szirteken, a többi pedig ellenállhatatlanul ragadják magukkal, az ismeretlenség sötét tengerébe — a nagy Nirvánába — ömlő fekete hullámok.

A magyar nemzet életében ime: szomorú valóra vált a komor görög hitrege.

Mert a magyar nemzetnek is meg van a maga végzetes Stix folyója, a mint az alvilág lakói a maguk fekete folyóját nevezik.

Csak hogy a magyar nemzet végzetes Stix folyója, a kék vízű, fodros hullámu Adria, melynek hullámain Hades nagy fekete koporsói — a nagy fekete gályák — szakadatlanul szállítják át az elkárhozott vagy elkárhozandó, az elveszett vagy elveszendő magyar lelkeket . . .

Hová mennek, hol kötnek ki a nagy fekete gályák, a nagy fekete koporsók?

Ki tudná azt megmondani.

Azt mondják Amerika partjain; Columbus szabad földjén.

Hát lehet.

Lehet, hogy Magyarországon úgy hívják az Ujvilágot, ezt a nagy Nirvánát, a hol összefolyik a világ minden folyója, minden tenger, a hol egybeolvad, egygyé forr a világ minden népe, minden nemzete . . .

Idehaza azt gondolják, — poéták, költők dalba is fonják — hogy a magyar ember életberendezése és lélektana teljesen olyan, mint a vándormadáré:

— Ősszel hirtelen szárnyat bont, bucsut int az elhagyott kedves tájnak: de tavasszal a kikelettel és napsugárral együtt, visszaérkezik, visszaröppen, elhagyott régi fészkebe . . .

Hej pedig hányszor nyit addig a kikelet, hányszor virágozik és hányszor hervad el újra az akáca virága, hányszor hullatja el levelét az őszi rózsza, hányszor hinti szét illatát a rezedá és a bazsalikom és hányszor sodorja el a szél a „kék nefelejts“ szirmait és a fehér gyöngyvirág bájos harangvirágjait —: amíg a kék vizen ringó fekete koporsók bus vándora — a hazát cserélő magyar ember — az elhagyott hazába újra visszatér . . .

Ha ugyan még valaha is visszatér!

Mert hát az Ujvilág ígéretföldje, ahová véreink — a fekete gályák bus vándorai ki-mennek — a valóságban végnélküli küzdelmes csatatér, ahol minden napnak meg van a véres csatája, ahol egyetlen nap sem mulik el halottak és véres sebesültek nélkül . . .

Csak a gyászoló árvák és özvegyek ezrei tudnák megmondani, hogy mennyi is hát azoknak a szerencsétlen, hazájukból száműzött magyar munkásvértanuknak a száma, akik nem fognak többé szüretelni és aratni sem ott, sem itt az elhagyott szülőhazában . . .

— A horvát válság. Zágrábból jelentik:

Itteni politikai körökben elterjedt hírek szerint Tomasics Miklós dr. horvát bán már a tegnapi nap folyamán magántermészetű megbeszélést folytatott a horvát-szerb koalíció mérsékelt irányzatához tartozó egynéhány politikussal, hogy megnyerje őket amaz eszméjének, hogy a koalíció eleméből egy új pártot alakítson. Hogy ez a kísérlet eredménnyel fog-e járni, azt ma még nem lehet tudni. Koalíciós körökben hangsúlyozzák, hogy a koalíció szétválására gondolni sem lehet, még arra az esetre sem, ha a koalíciónak egyik vagy másik tagja csatlakoznék is a bánhoz. Beszélnek arról is, hogy a bán az új pártalakulás kombinációjából a következő képviselőket zárja ki: Lorkovics dr., Surmin dr., Polyák dr. és Krzpelka képviselőket, akik a haladópart tagjai, továbbá Kulmer gróf, Nikolics dr., Mazuranics dr., Lukánics és Pribicevics dr. Miután ezek voltak a horvát-szerb koalíciónak a fő szóvivői és különösen a haladópart volt eddig a koalíciónak nyugtalan eleme, nem hiszik, hogy a koalíció a bán ezen kívánságait teljesíteni fogja.

— Hírek a pápa lemondásáról. Több párisi ujság szóvá teszi X. Pius pápa lemondásának lehetőségeit. Utálnak a Vatikán franciaországi politikájának balsikereire, az enciklikákra, amelyekre meg a Spanyolországgal támadt konfliktusra és kifejtik, hogy a pápa lehangolt és beteges, hazavágyódik Velencébe és vissza akar vonulni. Ezeket a híreket a Neue Freie Presse teljesen alaptalanoknak mondja. A történelemben eddig két példa volt a pápa lemondására. Az egyik 1046-ban, amikor három pápa küzdött a trónért. A sutri-i zsinaton azután kettőt menesztettek, a harmadiknak a lemondását pedig elfogadták és így megválaszthatták II. Kelemt. A másik eset hasonló volt. Az 1415-iki konstanzi zsinaton is három pápa harcolt szent Péter trónjáért. A zsinat XXIII. János és XIII. Benedek eimozdításával kezdődött. A harmadiknak XII. Gergelynek alkalmat adtak arra, hogy lemondjon.

UJDONSÁGOK.

— A rendőrigazgató szabadságon. Derencsin Xavér rendőrigazgató holnapután kezdi meg nyári szabadságát, melyet Tátrafíreden fog eltölteni.

— Fiumei aviatikusok biplánja. Bellinzonából jelentik, hogy tegnapelőtt a város felett nagy magasságban egy biplán repült el, amely később a Ticino közelében leszállott. Az összesereglett embereknek a két aviatikus, akik a biplánban ültek, elmondták, hogy fiumei mechanikusok és saját terveik szerint építették az aeroplánt. Nézetük szerint 2534 méter magasságban repültek el a város felett s így a magassági világrekordot is leverték. A két aviatikus neve azonban még nem ismeretes.

— A kórházi kapus pénze. Cucich Lipót a városi kórház kapusa tegnap reggel, mikor egyenruháját magára öltötte, százhetven koronát tartalmazó pénztárcáját egyik zsebébe tette. Tizenegy óra tájban azonban meglepetten vette észre, hogy a pénztárca hiányzik s hosszas keresés után sem tudta megtalálni. A portás ekkor elment a rendőrségre, ahol jelentést tett. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Az „Adria” adománya. Az „Adria” tengerhajózási társaság a hajótörtek családjainak segélyalapja javára százötven koronát adományozott.

— Nem lesz egységes élelmiszertörvény. Ha valakit rajtakapnak, hogy az eladásra szánt tejbe vizet kevert, az 1895: 46 tc. alapján vonják felelőségre és ügyében legfőbb fórum a földművelésügyi miniszter. Ez a törvény a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításáról szól. Ha valaki másfajta élelmiszert hamisít, például fűszert, gyarmatárut stb., úgy az 1876: 16 tc. alapján vonják felelőségre és végső fokon a belügyminiszter dönt az ügyben. Ez utóbbi törvény a közegészség elleni kihágásokról szól. Mind a két törvény rossz, elavult, tele van célszerűtlen, részint túlságosan enyhe, részint indokolatlanul szigorú rendelkezésekkel. Ezeket a bajokat úgy próbálják segíteni a miniszterek, hogy a hiányok pótlására utólag rendeleteket bocsátotnak ki.

De az ilyen foltozgatások nem sokat értek. Kereskedők, iparosok és gazdák egyaránt sürgették az egységes élelmiszertörvény megalkotását. Azt várták ettől, hogy egyrészt pótolni fogja a régi két törvény hiányait, másrészt a jogbiztonság érdekében egységesen szabályozza majd az élelmiszerek hamisításának megtorlására érvényben levő és még használhatónak látszó, valamint ujonnan alkotandó rendszabályokat. Az egységes élelmiszertörvényből azonban nem lesz semmi. Megbízható forrásból értesülünk, hogy a földművelésügyi miniszter új törvénytervezetet készít a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításáról, mely egyéb élelmiszerek hamisításának megtorlására nem fog kiterjedni. A törvénytervezetet elküldik majd véleményezés végett a kereskedelmi és mezőgazdasági érdekköröknek azután öszszel a parlament elé terjesztik. Szóval ismét félrendszabályokkal próbálják megoldani ezt az égetően fontos és sürgős megoldásra váró kérdést.

— Az osztrák államvasutak igazgatási reformja. Most tartotta ülését az államvasuti tanácsnak az igazgatási reform tárgyában kiküldött bizottsága, melyen a szakértők előadása került megvitatás alá.

A vasuti miniszterium vonatkozó javaslat-tervezete általánosságban tetszéssel találkozott s az abban lefektetett irányelvek, melyek szerint az államvasuti igazgatás újjászervezése végrehajtható, a bizottság többsége részéről a szakértői vélemények meghallgatása után el is fogadtattak.

Majdnem egyértelműen hangzott el az az óhaj, hogy az igazgatási ügyek kétrészsége továbbra is fenntartassék. Ugyancsak általános tetszéssel találkozott az a terv is, hogy a vasuti miniszterium teendőinek mentesítése céljából — eltekintve a meglévő vasutagazgatások hatáskörének lehető legnagyobb kiterjesztésétől — a vasuti miniszterium alá közvetlenül új igazgatási helyek (mint például: általános igazgatási osztály stb.) létesítenek, mely hivataloknak hatáskörét az egységesen eibirálendő igazgatási ügyek alkotják. A megjelent szakértők nagy része igazgatóságok felállítását sürgette, melyeknek rendeltetése az volna, hogy egységes és gazdaságos üzemkezelés lépjen életbe azokon a fővonalakon, amelyek több igazgatóság területén haladnak át s a melyek részére egységes utasításokat és rendelkezéseket adnának ki.

Uralkodó volt az a nézet is, hogy a cs. kir. vasuti főfelügyelőség mint különálló szerv megszüntetendő s az a vasuti miniszterium ügyosztálya gyanánt és miniszterium keretében újjászervezendő. Ami az igazgatási kerületek megállapítását illeti, megjegyezzük, hogy a bizottság ama nézet felé hajtott, mely szerint az egyes igazgatóságok vonalai az igazgatási székhely körül központosítva helyezendők el s egy igazgatóság vonalhossza 1200—1500 km-nél nagyobb ne legyen. Végül a legtöbb szakértő oly felügyelőségek létesítését ajánlja, melyeknek célja volna célirányos és eredményes ellenőrzési tevékenységgel a felettes igazgatóságot mentesíteni.

Az itt előadottakat azt látszanak bizonyítani, hogy az osztrák államvasutak igazgatásának újjászervezése oly irányban tervezetik, mely sok tekintetben az államvasutaknál jelenleg fennálló igazgatási rendszernek felel meg.

— Az abbáziai Szegő-szanatoriumba az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek: Nemes A. dr. hírlapíró nejével és gyermekével Budapestről, Patai Ignácné magánzóné Budapestről, Simai László gazdasz, Scheiber B.-né mérnökné három gyermekével Budapestről, Ujhelyi Imrené igazgatóné három fiával Magyar-Óvárról, Haas Aladár tisztviselő Haas Oszkárral Budapestről, Hersch Enil Bécsből, Karmán Samu dr. orvos Budapestről, Katz Mary orvosné Bécsből, Wallisch Ágost Bécsből, Friedmann Magda kereskedőné két leányával Budapestről, Ilkovich Ottó Sárospatakról, Mátrai Ignácné dr.-né öt gyermekével Felső-Visóról, Székely Miklós dr. polgármester Rózsahegyriől, Frei Teréz magánzónő gyermekével Bécsből, Kepes Renée kereskedőné Kepes Rezsővel Nagy-Váradról.

— Fürdőhelyek látogatottsága. A szomszédos Abbázia fürdő és üdülőhelyet január 1-étől július 27-éig összesen 26,265 fürdővendég látogatta meg. Július 21-étől július 27-éig a vendégek száma 1556-tal szaporodott. A július 27-en ott üdülők száma 5318 volt.

Az Abbazia tőszomszédságában levő Lovranát július 19-étől július 28-áig összesen 411 idegen kereste fel.

— A kikötőből. A kikötőbe részben a tegnapi s részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Ispana” osztrák gőzös Tunisból 1560 tonna foszfáttal, „Ravenna” olasz gőzös Ravennából 30 tonna vegyes áruval.

Indult: „Nagy Lajos” magyar gőzös Glasgowba 500 tonna fával, 30 tonna cukorral, 200 tonna liszttel és 150 tonna babbal. „Tonci” osztrák gőzös Brenoba 200 tonna búzával. „Amphitrite” osztrák gőzös Alexandriába 200 tonna cukorral, 100 tonna fával, 60 tonna vegyes áruval, 20 tonna ásványvízzel és 40 tonna üveggel. „Alberta” osztrák gőzös Triesztbe üresen. „Luciano Campisi” olasz gőzös Valenciába 450 tonna fával, 30 tonna babbal, 30 tonna parafinnal és 20 tonna ásványvízzel.

— Magyar bank Amerikában. Egy fővárosi értesítés alapján részletes adatokat közöltünk a Magyar Általános Hitelbanknak egy amerikai magyar bank létesítése tárgyában fennálló állítólagos terveiről, megemlítve, hogy e tárgyalások már konkrét formát öltöttek és Zerkovitz Emil kivándorlási felügyelő is e tárgyalások céljából időzik jelenleg Budapesten. Ez ügyben a következő nyilatkozatot kapjuk:

„Az amerikai magyar banktervről szóló közleménynek személyemmel és állítólagos közreműködésemmel kapcsolatos adatai téves információkból származnak, abszolút alaptalanok. Kizárólag szabadságidőmet élvezem Magyarországon. Zerkowitz Emil, m. kir. kivándorlási felügyelő.

— A fősorozások elrendelése. A honvédelmi miniszter az ujoncozásról szóló törvényjavaslat megszavazása után a törvényhatóságokhoz újabb rendeletet intézett, melyben a fősorozások megkezdését augusztus hó 8-ik napjában állapítja meg. A rendelet ismétli azokat az utasításokat, melyeket a honvédelmi miniszter előzőleg már kiadott s eltérés csak a fősorozás kezdetére és befejezésére vonatkozólag van, s befejezését szept. hó 30-ik napjában állapítja meg.

— Tiltott visszatérésért. Marcseta Péter dvori illetőségű huszonkilenc éves csavargót a rendőrség már többször kitiltotta a város területéről. Marcseta ennek ellenére is gyakran visszatér a városba, ahol foglalkozás nélkül kószál s kisebb-nagyobb lopásokat követ el. Tegnap azonban rajtavesztett, mert a detektívek felismerték s a rendőrségre kísérték, ahol tartóztatták. A rendőrbíróság Marcsetát ma egy hónapi elzárásra ítélte. Büntetése kitöltése után hazatoloncolják.

— Megbirságot kocsáros. Krivicsics Jánost, a Tigre d'argento kocsmá tulajdonosát már többször feljelentették az ellenőrző rendőrök, hogy üzlethelyiségét a megengedett időn túl is nyitva tartja. A rendőrök tegnap is feljelentették őt, mire a rendőrbíróság Krivicsicset husz korona pénzbüntetésre ítélte.

— Meglopott alkalmazott. Krselji János, a Janovics borkereskedő cég alkalmazottja ma

délelőtt a posta és táviró hivatalban táviratot akart feladni. Míg ő a sürgönnyel a hivatalos helyiségben tartózkodott, ismeretlen tettesek ellopták a pénztárcáját, melyben száztizennégy korona készpénz volt. Mikor a lopást Krselji észrevette, a rendőrségre ment, ahol ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett. A rendőrség keresi a lopás elkövetőit.

— Verekedés a kocsmában. Padjen Lorenzo huszonkét éves ledenicei illetőségű napszámós tegnap egyik óvárosi oszteriában mulatozott. Borozgatás közben összetűzött a többi vendéggel s oly botrán t csapott, hogy az oszteriás Erglaun Giovannina nevű cselédje közbelépett s a dühös embert rendreutasította. Padjen azonban most már a leány ellen fordult, akit többször arcul ütött. Az előhívott rendőr a verekedő részegét a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták. Padjent közbotrány okozásért és verekedésért vonják felelőségre.

— Községi jegyzők kivándorlási viszálye. Részletesen foglalkoztunk már többször a községi jegyzők visszaéléseivel, akik a kivándorlótól az egy koronás illeték helyett kisebb-nagyobb összegek megfizetését követelik. A rendőrség már hosszabb idő óta minden kivándorlót megkérdez az utlevél vizsgálatnál, hogy a megállapított egy koronán felül nem fizettek-e a jegyzőknek vagy más közigazgatási tisztviselőknek. A rendőri intézkedés szomorú eredménnyel járt már eddig is. Beigazolódtott ugyanis, hogy közel háromszáz jegyző rendszeresen többet követel a kivándorlótól, mint amennyi meg van engedve. Ma is hat újabb panasz merült fel a jegyzők ellen. Szabó Zsuzsa negyvennyolc éves mátészalkai földművesnő ugyanis hat, Sztoja Mária harmincéves temesdragsinai napszámós nő kilenc, Ruha György huszonkilenc éves szinyérváraljai földműves tizenhat, Parag Julia huszonhét éves mátészalkai napszámós hat, Urbán János huszonnégy éves hernádvécsei földműves tiz és végül Zalcer Ignác harminchét éves nógrád-csesztvei kereskedő tiz koronát fizetett az utleveleért az illetékes jegyzőknek. A rendőrség a panaszosokkal felvett jegyzőkönyveket a kormányzóság útján a belügyminiszteriumhoz terjeszti fel.

— Teherkocsi összeírás karhataommal. A városi tanács, mint ismeretes, júniusban kelt rendeletével utasította a rendőrséget, hogy a teherzállító kocsikat újból írja össze és számozza meg. Az utasítás folytán a rendőrség felhívta a teherkocsi tulajdonosokat, hogy a törvényes következmények terhe mellett jelentsék be a birtokukban levő teherkocsikat, a kocsisok nevét és lakóhelyét, továbbá, hogy az istállóik hol vannak. A rendőrség, minthogy az üzletszerű teherzállítás iparendélyhez van kötve, a teherkocsikat számozott táblával fogja felszerelni, melyért egy korona husz fillért kell fizetni. A teherzállító kocsik kocsisai pedig igazolványt kapnak, melyet kocsiváltás esetén ki kell igazítani. A jelentkezési határidő tegnap járt le s a rendőrség, mint értesülünk, holnap és holnapután fogja a számozást elvégezni s az igazolványokat kiállítani. A számozás s az igazolvány kiállítása azonban, minthogy közel nyolcszáz teherkocsi van alkalmazásban, sok munkát fog igényelni. Nincs kizárva, hogy több helyen a rendőröközegeknek karhatalmat is kell igénybe venni s ezért a rendőrség gondoskodni fog megfelelő karhatalom kirendeléséről is.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart”

szerkesztősége és kiadóhivatala:

Vicolo dell'Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Távirat ◀ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, aug. 2. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl. Az ülés megnyitása után az elnök felolvastatja Zsilinszky Mihály képviselő levelét, melyben Zsilinszky bejelenti, hogy a lipótszentmiklósi mandátumáról lemond s a szarvasi kerület megbízólevelét tartja meg.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadják a konzuli bíráskodásról szóló törvényjavaslatot.

Majd áttérnek a gazdasági bizottság jelentésére. Az elnök felkéri

Muzsa Gyulát, hogy a bizottság távollévő előadóját helyettesítse és terjessze be a bizottság jelentését. Muzsa jelentését a Ház vita nélkül tudomásul veszi.

Az elnök erre javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését szombaton délelőtt tizenegy órakor tartsa meg, melynek napirendjén az elnöki előterjesztéseken kívül az interpellációs könyv felolvasása szerepeljen, majd vegyék tudomásul a főrendiház üzenetét. Az elnök egyuttal felhatalmazást kér az időközi választások elrendelésére s hogy augusztus tizenharmadikán a királynak nyolcvanadik születésnapja alkalmából a képviselőház hódolatát kifejezhesse.

Ezzel az ülés véget ért.

Megakadályozott megyei közgyűlés.

MAROSVÁSÁRHÉLY, aug. 2. Marostordavármegye mai folytatólagos közgyűlésén az ellenzék álláspontja védelmére rendkívül izgalmas jeleneteket rögtönzött. Már a közgyűlés megnyitása előtt az ülésrumból kiszorították Erődy főispán híveit a folyosóra, zúgó abcug kiáltásokkal fogadva a főispánt. Déry Zoltán felhívta az alispánt, hogy a folyosón tartózkodó tömeget oszlattassa szét, amit az alispán nagy izgalom között a csendőrség közbenjöttével teljesített is. Az ellenzékiek szakadatlanul abcugoltak s meg akarták akadályozni a főispánnak a terembe való belépését s fenyegetni kezdték a főispánt, úgy hogy párhivei kénytelenek voltak őt körülvenni, Erődy főispán látva a nagy izgalmat a közgyűlés folytatását holnapra halasztotta. Terrorizálták a főispán hívét, a tisztí főügyészt is, akit „Marha” takarodjék szavakkal kergettek el a közgyűlési terem bejáratától. Majdnem inzultáltak Kemény Kálmán báró megyebizottsági tagot is.

A munkásbiztosító feloszlata.

BUDAPEST, aug. 2. A kereskedelmi miniszter az állami munkásbiztosító hivatal feloszlata s helyette a miniszteriumban külön osztályt, a munkásügyi osztályt fogja szervezni.

Kirabolt zsinagóga.

MÁTÉSZALKA, aug. 2. Ma éjjel ismeretlen tettesek betörték az itteni zsinagógába és az összes perselyeket feltörve, azok tartalmát elrabolták. A hatóság nyomozza a tetteseket.

A pletyka áldozata.

BÉKÁSMEGYER, aug. 2. Ma reggel kifogták a Dunából a napokkal ezelőtt eltűnt Gerő Izabella postakiadóhó hulláját. A nála talált levél szerint alaptalan rágalomok és pletykák kergették az öngyilkosságba.

Öngyilkos pék.

RUMA, aug. 2. Steiner Fülöp pékmester, a Steiner és Walter rumai cég társtulajdonosa ma agyonlőtte magát.

Öngyilkos nagykereskedőné.

ESZÉK, aug. 2. Bartolovic József eszéki nagykereskedő neje szül. Hartl Hedvig ma reggel konyhakéssel szíven szurta magát és szörnyet halt. Az előkelő családból származó urinő azért lett öngyilkos, mert férje nemrég csödbe került.

A király az árvizkárosultaknak.

BUDAPEST, aug. 2. A király az árvamegyeyi, máramarosi és szolnok-dobokai árvizkárosultaknak 10.000 koronás segélyt adományozott.

Nikita jubileumát meg akarják akadályozni.

BÉCS, aug. 2. A „Croat. Corr.”-nek táviratozzák Cetinjéből, hogy a montenegrói rendőrséget a külföldi államokból arról értesítették, hogy kivándorolt montenegróiak meg akarják akadályozni Nikita jubileumi ünnepélyét. Az illetők anarchistákkal szövetkeztek. A határrendőrségeket nagyban megerősítették. Az antivari-i rendőrség minden utast ellenőriz.

CETTINJE, aug. 2. A jubileumi ünnepségek alatt egy orosz flotta fog Antivari előtt horgonyozni.

A spanyol kulturharc.

MADRID, aug. 2. A bilboi klerikális párt azon való haragjában, hogy a hatóságok betiltották a nagy körmenetet, táviratot intézett Canalejas miniszterelnökhöz. A távirat hemzseg a sértésektől és figyelmezteti a miniszterelnököt, hogy Bilbaoban *forradalom fog kitörni*, ha a kormány nem teljesíti a szentszék követeléseit.

A

Kőbányai Polgári Serfőző R.T.

áthelyezte

Fiumei Kiviteli telepét

a Piazza Zichy és a Corsia Deák sarkán újonnan épített Máv III./A. sz. tárházba.

Bejárat a telepre:

a Piazza Zichy felőli Máv kapún.

Feljárat az irodákba:

a tárház jobb oldali perronjáról a 15. sz. kapún.

Telefonszámok, a régiéik:

484, a helybeli és

681, az interurban forgalom.nba

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett.

Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

➡ Mérsékelt árak. ⬅

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Telef. 11-49

Tulajdonos: LIBERMANN IZSÓ

Kisasszony irodába felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek tiszta butorozott szobát augusztus hónapra. Árral megjelölt ajánlatokat Kemény János, Fiume posterestante kérek.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Az 1910 évi nyári idényre a következő árucikkeket ajánljuk alkalmi áron:

Női bluzok, tiszta szelyemből	7.-	KOP. drbja
Női bluzok csipkeszövetből	5.-	„ „
Női ingek kézi himzéssel	2.50	„ „
Női diszkötények	-58	„ „
Női à jour harisnyák párja	1.-	„ „
Jupon tiszta selyemtaftból	10.-	„ „
Női fürdőruhák	6.-	„ „
Férfi utazó-ingek	2.60	„ „
Férfi nyakkendők selyemből	-75	„ „
Rövid kötött férfi harisnyák tucatja	5.-	„ „
Férfi uszóruhák	2.50	„ „
Frottir fürdőköpeny	6.80	„ „

Ezenkívül óriási raktár mosó- és gyapjuszövetekben férfi- és női kosztümök részére, selyemszövetekben, vásznakban, himzésekekben :: és női konfekcióban. ::

M. WEISS
= ÁRUHÁZA =
FIUME • TRIESTE
CORSO II. CORSO 9.

A szabott árak az egyes darabokon :: fel vannak tüntetve. ::

☛ Telefon 474. szám. ☛

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelően berendezett **fűszer és csemege üzletet** nyitottam. Minden törekvésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban részesítsem. Raktáromon mindenkor friss és elsőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok, konzervek, friss töltésű ásványvizek igen előnyös áron kaphatók. :-:

Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss kenyeret is raktárou tartok az első fiumei kenyérgyár gyártmányaiból. :-:

Szives pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel
Markovics S. fűszer- és csemege kereskedő. :-:

Mosóda és vasaló intézet

Fiume, Via del Ponte I.
(volt Waldmann féle).

Különlegesség: Gallérok és kézelők a kedvelt budapesti fényvel. Pontos és gyors kiszolgálás. Jutányos árak. Külön vegytisztító osztály. Szives támogatást kér **ROLICH FERENC** mosóda tulajdonos.

Malosek Pál

szobafestő, cimfestő és mázoló

A fiumei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vállal minden e szakba munkát — új épületek teljes festését is — olcsón és kifogástalanul.

Cim: Via Caserma 5. sz., I. em.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

A n. é. fiumei közönség szives tudomására hozom, hogy a Via Germania 2. szám alatt levő

SECESSIO KÁVÉHÁZAT

átvettem. Szakismereteimmel mindenkor arra fogok törekedni, hogy kitűnő kávéházi italokkal továbbá bel- és külföldi lapokkal kifogástalanul kiszolgáljam t. vendégeimet.

Minél számosabb látogatást kér

Löffinger Ferenc
kávéház tulajdonos.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villanyvilágítás stb. :-:

:-: Omnibus minden vonatnál. :-:

Tulajdonos **DRASKOVICH MIKLÓS.**

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

:-: Hangjegy- és könyv-árúsítás. :-:

Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti áron

— Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

A legmagasabb árban veszek
uraságoktól velet tett ruhákat
BROTT LAJOS
VEGYTISZTÍTÓ

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes

villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként **KOVÁCS JÓZSEF** jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzonnazene.

TULAJDONOS:

ifju **BUDAI KÁROLY**

BOGOJEVIĆ D.

Via Caserma 4 FIUME Via Caserma 4

Ajánlja magát minden cipész-

munka szállítására. - Pontos

- - - kiszolgálás. - - -

Kifogástalan munka. Jutányos

- - - - - árak. - - - - -

THERAPIA-PAVILLON KÁVÉHÁZ

CIRKVENICA

LEGSZEBB HELYÉN A THERAPIA-FÜRDŐ MELLETT, ÁRNYAS PARK KÖZEPÉN.

:-: KIFOGÁSTALAN FRISSTÖK ÉS KÁVÉHAZ ITALOK. :-:

:-: Naponta cigányzene. :-: Naponta cigányzene.

VELENCE

CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTERMEK

a Márkus-tér közvetlen közelében

teljesen újjáalakítva.

Szobák 2 1/2 lirától, teljes penzió 9 lirától feljebb.

Kitűnő konyha, tiszta italok.

Társaskocsi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GŐZFÜTÉS! FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTO LA.

Hôte Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni **VELENCE** a Lido-hajóállomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák. Fedett és nyílt terras. Német és magyar konyha. :-:

Müncheni és pilzeni sör egyenesen a hordóból kimérve. :-:

Levelezés minden nyelven.

LUSSINGRANDE PENZIÓ VILLA PUNTA

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kényelem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-szálló mellett. !!

Kitűnő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolság a Márkus-térről.

Napi penzió ára 7 lira.

Hôtel SPLENDIDE - Lido-Velence

Elegáns hűvös szobák tengeri kilátással.

Motorcsónak az állomáshoz és vissza. Családdal hosszabb tartózkodásnál külön megállapodás személynként napi 12 lirától felfelé. :-:

TULAJDONOS: TÉPÉRINO HUBER A. és E.

MIRKOVICH M. nagy butorraktára, saját kárpitós-műhelyvel

Via Porto I-3-5 sz. : FIUME : Via San Vito 4-5 sz

Nagy raktár Susák-Pecsinén.

Mindazon vevőknek, akik butorokat és kárpitós munkát akarnak vásárolni, mátol fogva nagy árleszállítást adok. Elsőrendű szekrények 1 ajtóval, fiókkal azelőtt 44, most 36 kor. Ugyanaz két ajtos, fiókos azelőtt 54, most 46 kor. Matrac tengeri lúval 1 személy részére 13, most 11 kor. Ruganyos ágycetét 1 személy részére 18, most 14 kor. Ugyanaz két személy részére 28, most 20 kor. Agyak 15, 18, 20, 24, 32 stb. koronáért.

Házastanfűk, valamint villák és szállók részére nagy választék öt százalékos engedménnyel.

Karpitos és diszitő

Viale Deak 26 - FIUME - Viale Deak 26

Modern tükördívánok, szőnyegdíván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitós, diszitő és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér

•• Garami József, kárpitós. ••

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegtárgyak óriási raktára.

Szabad megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar ügyvezető.

Lido-Velence :-:

Pannonia villa

•• szálló és vendéglő. ••

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva; 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás. :-:

:-: Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új cukrászdával a Szt.-Márktéren (a Quadri mellett). Nagyb. pártfogást kér **CARLO LAVENA**